

ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

**2ο Θεματικό Εργαστήριο με θέμα «Ζωντανές Αγροτικές Περιοχές: πρόσβαση σε υπηρεσίες»
(Vibrant rural areas: Access to services)
(Webinar)**

Ημερομηνία	30 Ιουνίου 2020
Διοργανωτές	Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης / DG AGRI
Παρουσιάσεις:	https://enrd.ec.europa.eu/news-events/events/enrd-workshop-vibrant-rural-areas-access-services_en

Την Τρίτη 30 Ιουνίου 2020, πραγματοποιήθηκε **διαδικτυακά** το δεύτερο εργαστήριο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης (ENRD) για τις «Ζωντανές Αγροτικές Περιοχές» σε συνέχεια του 1^{ου} εργαστηρίου που επικεντρώθηκε στο θέμα των θέσεων απασχόλησης στον αγροτικό χώρο και πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2019.

Το 2^ο εργαστήριο ήταν αφιερωμένο σε **θέματα πρόσβασης του αγροτικού πληθυσμού σε υπηρεσίες**. Στο εργαστήριο συζητήθηκαν θέματα προσβασιμότητας σε υπηρεσίες σε ολόκληρη την αγροτική Ευρώπη, ο **ρόλος της δημόσιας στήριξης**, συμπεριλαμβανομένου του ΕΓΤΑΑ, ενώ παρουσιάστηκαν αξιολογικές πρακτικές και εμπειρίες για τη βελτίωση της προσβασιμότητας των υπηρεσιών σε διάφορα κράτη μέλη.

Κύριοι στόχοι του διαδικτυακού σεμιναρίου ήταν:

- η καλύτερη κατανόηση των βασικών παραμέτρων που μπορούν να καταστήσουν πιο προσιτές τις υπηρεσίες στις αγροτικές περιοχές,
- η καταγραφή διδαγμάτων από την υλοποίηση δημόσιων παρεμβάσεων σε εθνικό ή/και περιφερειακό επίπεδο,
- η διερεύνηση των παραγόντων που επιτρέπουν τη βελτίωση της πρόσβασης του αγροτικού πληθυσμού σε υπηρεσίες,
- η παρουσίαση πρακτικών παραδειγμάτων από εμπνευσμένες πρωτοβουλίες και έργα.

Η **προσβασιμότητα των υπηρεσιών**, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, της εκπαίδευσης, της μετακίνησης, της αγοράς αγαθών και άλλων, είναι ένας από τους βασικούς παράγοντες που μπορούν να βοηθήσουν τις **αγροτικές περιοχές** να ευδοκιμήσουν και **να τις καταστήσουν πιο ελκυστικές και βιώσιμες**. Η **συμμετοχή των δημόσιων αρχών, του ιδιωτικού τομέα και των τοπικών κοινοτήτων** είναι ουσιαστική προκειμένου να διασφαλισθεί η παροχή και η βιωσιμότητα των υπηρεσιών που παρέχονται στον αγροτικό πληθυσμό, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των ομάδων που είναι πιο ευάλωτες ή ζουν σε απομακρυσμένες αγροτικές περιοχές. Η **συνεργασία μεταξύ διαφορετικών φορέων και οι συνέργειες που πρέπει να αναπτυχθούν μεταξύ διαφορετικών πολιτικών** που εμπλέκονται είναι απαραίτητες προκειμένου να διασφαλισθεί ότι η κατάλληλη και αναγκαία υποδομή υφίσταται (π.χ. δίκτυο ύδρευσης και ηλεκτροδότησης, οδικό δίκτυο, ευρυζωνικές συνδέσεις κ.λπ.), και η οποία αποτελεί προϋπόθεση για την παροχή υπηρεσιών.

Στο εργαστήριο συμμετείχαν 56 εκπρόσωποι, 19 κρατών μελών.

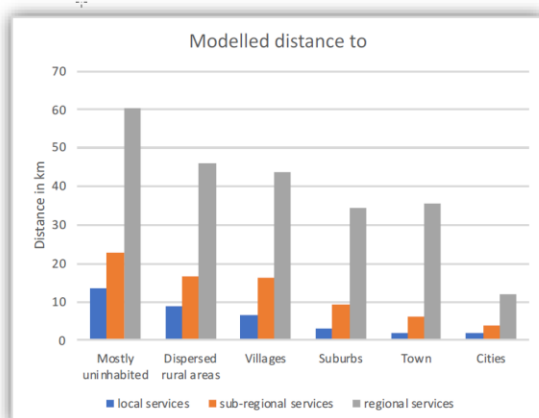
Στην εισαγωγική της ομιλία, η εκπρόσωπος της DG AGRI – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κα Neda Skakelj, τόνισε ότι η **πρόσφατη υγειονομική κρίση** μπορεί να αποτελέσει πρόκληση για τις αγροτικές περιοχές, και κυρίως τις απομακρυσμένες, προκειμένου να αναπτυχθούν **ψηφιακές υπηρεσίες**, ενώ αναφέρθηκε στη νέα πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προκειμένου να προετοιμαστεί η Ανακοίνωση σχετικά με το **«Μέλλον των αγροτικών περιοχών το 2040»**, σε διαβούλευση με τον αγροτικό πληθυσμό, διασυνδέοντας διαφορετικές πολιτικές και λαμβάνοντας υπόψη τις δημογραφικές αλλαγές στον αγροτικό χώρο.

Ο συντονιστής του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης κος John Grieve, αναφέρθηκε στη νέα θεματική ομάδα **“RURAL 2040”** του **ENRD** που θα υποστηρίξει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προετοιμασία της Ανακοίνωσης, στις σχετικές εργασίες του Joint Research Centre της Επιτροπής που θα αναλάβει να κάνει προβλέψεις σχετικά με την κατάσταση του αγροτικού χώρου το 2040, καθώς και στην ευρωπαϊκή διαβούλευση που θα πραγματοποιηθεί πριν τη δημοσίευση της Ανακοίνωσης.

Στη συνέχεια παρουσιάστηκαν δύο πολύ σημαντικές μελέτες του Joint Research Centre της Ευρωπαϊκής Πολιτικής και του ΟΟΣΑ σχετικά με τις υπηρεσίες, οι οποίες αποτέλεσαν τη βάση για την καλύτερη κατανόηση του θέματος της πρόσβασης των υπηρεσιών στις αγροτικές περιοχές.

Στη **μελέτη του Joint Research Centre**, μέσα από τη χρήση μίας καθολικά εφαρμόσιμης μεθόδου μέτρησης του γενικού σκοπού προσβασιμότητας υπηρεσιών (εκπαίδευση, υγεία, υπηρεσίες φροντίδας παιδιών, πολιτιστικές και αθλητικές υπηρεσίες, εμπορική διάθεση αγαθών και τροφίμων) σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, η οποία έλαβε υπόψη της την κατανομή του πληθυσμού και το δίκτυο μεταφορών, διαπιστώθηκαν οι **αποκλίσεις που υπάρχουν μεταξύ των αστικών και των αγροτικών περιοχών σε θέματα προσβασιμότητας στις υπηρεσίες**, οι οποίες διαφοροποιούνται σημαντικά σε κάποιες περιπτώσεις Περιφερειών. Κατά μέσο όρο, ένα άτομο που ζει στην πόλη έχει πρόσβαση σε τοπικές υπηρεσίες σε απόσταση 2,5 χιλιομέτρων, ενώ ένα άτομο που ζει σε αγροτική περιοχή έχει πρόσβαση σε απόσταση 9 χιλιομέτρων.

Accessibility to services by degree of urbanisation level 2

Accessibility to services by degree of urbanisation level 2

With this study, it has been estimated that

- **Four out of five people** in Europe have at least one local or daily service **within 5 km**.
- **One out of four people** in Europe lack a regional or high-order service within **40 km**.
- As shown by degree of urbanisation level 2, **mostly uninhabited rural areas** need to drive **60 km in average** to reach the nearest regional service.

Η **μελέτη του ΟΟΣΑ** με θέμα «**Present and future public service delivery costs**» εξετάζει την παρούσα και τη μελλοντική, σε σχέση με τη δημογραφική εξέλιξη μέχρι το 2050, κατάσταση της προσφοράς δημόσιων υπηρεσιών και το κόστος που αυτές συνεπάγονται για τις αγροτικές περιοχές, λαμβάνοντας υπόψη τα **υψηλά κόστη μετακίνησης**, τις **χαμηλές οικονομίες κλίμακας** και τη **δυσκολία προσέλκυσης και διατήρησης επαγγελματιών** στον αγροτικό χώρο. Η μελέτη επιχειρεί να προβεί σε εκτιμήσεις σχετικά με τα σημερινά και μελλοντικά κόστη για την εκπαίδευση (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια) και τα νοσοκομεία σε ευρωπαϊκές χώρες **σε επίπεδο οικισμού**, λαμβάνοντας υπόψη πολιτικές που επηρεάζουν την παροχή δημόσιων υπηρεσιών στις αγροτικές περιοχές, όπως ο μεσοπρόθεσμος και μακροπρόθεσμος χωροταξικός σχεδιασμός, τα δημόσια οικονομικά, η ανάδυση στρατηγικών (νέες προσεγγίσεις και τεχνολογίες) για την παροχή υπηρεσιών, οι προοπτικές σχετικά με την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και την πολυτομεακότητα.

What is missing?

Currently **no available monetary estimates and projections of cost of public service delivery by type of human settlement**

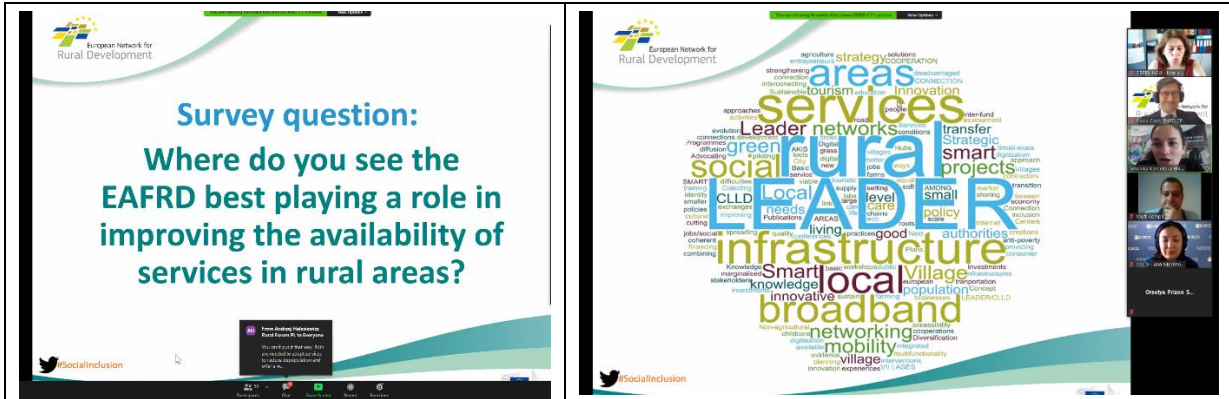
These allow:

- ✓ **Mapping and anticipating** social and economic trends and suggest strategies to adapt needs and leverage opportunities (e.g. digital solutions)
- ✓ Identifying **vulnerable populations**, areas at risk of **under-provision** and managing environmental risks
- ✓ Proposing feasible service delivery alternatives to **manage demographic transition**

From Graciele Malgouzi (ENRD) Spain to Europe
Question for Asia: Do you think it would be possible to implement a similar support scheme for Asia?

Στη συνέχεια η Veronika Kocckova από το ENRD και ο Γιώργος Μαθιουδάκης από την DG AGRI έκαναν μία σύντομη ανασκόπηση των Μέτρων του ΠΑΑ που συνεισφέρουν στην παροχή υπηρεσιών στον αγροτικό χώρο, αναδεικνύοντας θέματα χωρικής προσέγγισης, με τη συνεισφορά του LEADER και του Μέτρου 20 «Βασικές Υπηρεσίες».

Ακολούθησε μία μικρή έρευνα, μεταξύ των συμμετεχόντων, μέσω του εργαλείου menti, με το ερώτημα « Σε ποια σημεία βλέπετε ότι το ΕΓΤΑΑ θα μπορούσε να συνεισφέρει στη βελτίωση της διαθεσιμότητας των υπηρεσιών στις αγροτικές περιοχές».

Στη συνέχεια παρουσιάστηκαν τα ακόλουθα δύο παραδείγματα παρεμβάσεων:

- Η [δημιουργία παιδικού σταθμού στον Δήμο Dugopolje](#) της Κροατίας, δυναμικότητας 160 παιδιών.
- Το έργο [«Senior Mobil Koppl»](#) της αυστριακής Ομάδας Τοπικής Δράσης LEADER «Regio Fumo» με το οποίο διατίθεται ένα πολυλειτουργικό δημοτικό λεωφορείο μετακίνησης ηλικιωμένων ανθρώπων προκειμένου να εξυπηρετήσουν βασικές τους ανάγκες

Involvement of educators, parents and children

Door to door transport

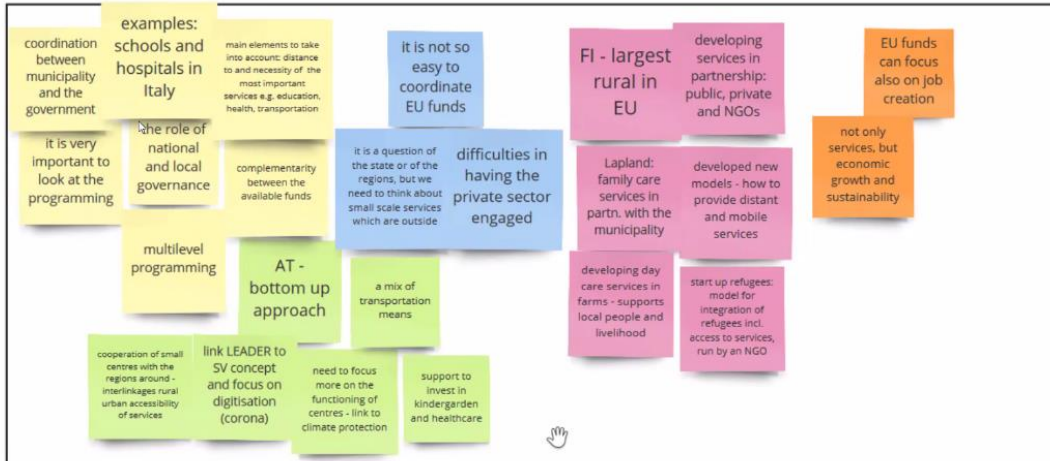
- possibility for the old to make **trips** to doctor, shops visits, events etc.
- transport of people who are **dependent on wheelchairs** should also be made possible
- stress free and safe
- small **contribution** to expenses
- important for the residents of the **old people's** horr the region
- the use of the minibus for **trips to day care** is plann
- regular journeys are **not permitted**, for example **daily trips** to care facilities

Με αφορμή τα παραπάνω παραδείγματα, οι συμμετέχοντες σε μικρότερες ομάδες συζήτησαν «Που και πως η ΚΑΠ και άλλα Ευρωπαϊκά Ταμεία μπορούν να διαφοροποιηθούν προκειμένου να συνεισφέρουν ώστε οι υπηρεσίες να γίνουν πιο προσβάσιμες για τον αγροτικό πληθυσμό».

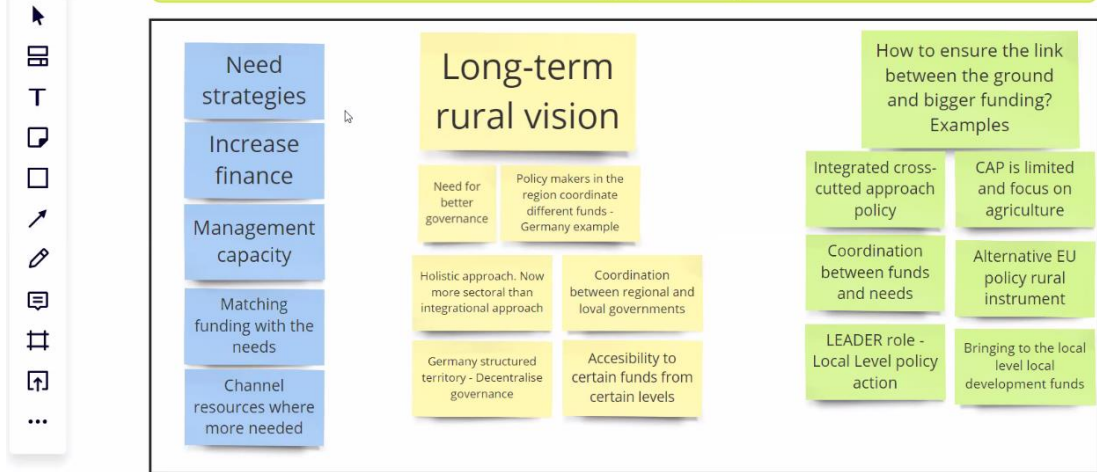
RVA Group discussion 2 Share

Where and how can the CAP and other EU funds make the difference for helping services be more accessible for rural population in your MS?

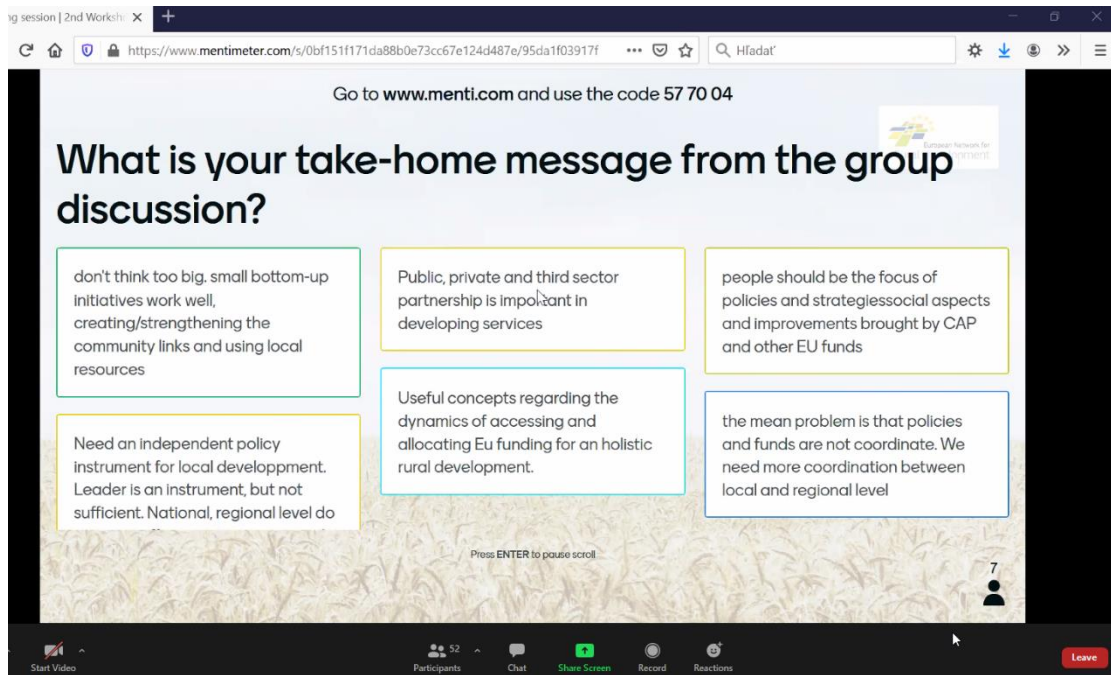
miro RVA Group discussion 1 Share

Where and how can the CAP and other EU funds make the difference for helping services be more accessible for rural population in your MS?

Participants Chat Share Screen Record Reactions

Επίσης, με ηλεκτρονική ψηφοφορία όλων των συμμετεχόντων, καταγράφηκαν τα κυριότερα σημεία/μηνύματα που απέσπασαν από τις συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε μικρότερες ομάδες εργασίας.

Go to www.menti.com and use the code 57 70 04

What is your take-home message from the group discussion?

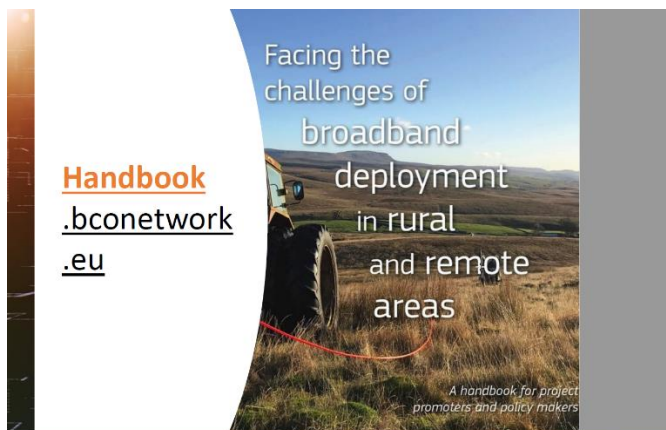
- don't think too big, small bottom-up initiatives work well, creating/strengthening the community links and using local resources
- Public, private and third sector partnership is important in developing services
- people should be the focus of policies and strategical aspects and improvements brought by CAP and other EU funds
- Need an independent policy instrument for local development. Leader is an instrument, but not sufficient. National, regional level do
- Useful concepts regarding the dynamics of accessing and allocating Eu funding for an holistic rural development.
- the main problem is that policies and funds are not coordinate. We need more coordination between local and regional level

Press ENTER to pause scroll

7

Start Video Participants Chat Share Screen Record Reactions Leave

Στη συνέχεια, εκπρόσωπος του **Broadband Competence Office** της Ευρωπαϊκής Επιτροπής [παρουσίασε επενδυτικά μοντέλα για την ευρυζωνικότητα](#) στις αγροτικές περιοχές μέσω ΣΔΙΤ (Σλοβενία) ή συνεταιρισμών (Ισπανία, Ολλανδία).

Από την Ιταλία παρουσιάστηκε η [εθνική στρατηγική για τη λειτουργία μικρών σχολείων στις αγροτικές περιοχές](#) από ερευνήτρια του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης για την Καινοτομία και την Εκπαιδευτική Έρευνα της Ιταλίας.

Facts & Figures

Regional distribution of small and rural schools in Italy

Italian small and rural schools

12.228

- 10.113 primary schools
- 2.115 lower secondary schools

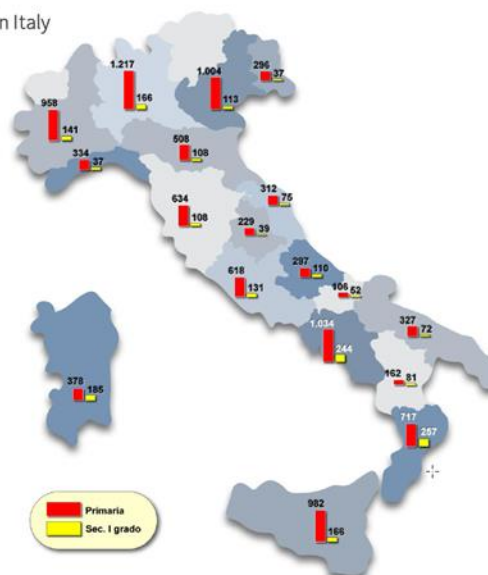
Students: 1.103.791

Definition:

School building with up to 200 students enrolled for primary schools

School buildings with up to 100 students enrolled for lower secondary schools.

Source: MIUR 2017/2018

Εκπρόσωπος της Ισπανικής Συνομοσπονδίας Κέντρων Αγροτικής Ανάπτυξης (COCEDER – Confederacion de Centros de Desarrollo rural) και μέλος του Ισπανικού Δικτύου κατά της Φτώχειας παρουσίασε την [υφιστάμενη κατάσταση στην Ισπανία και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι](#)

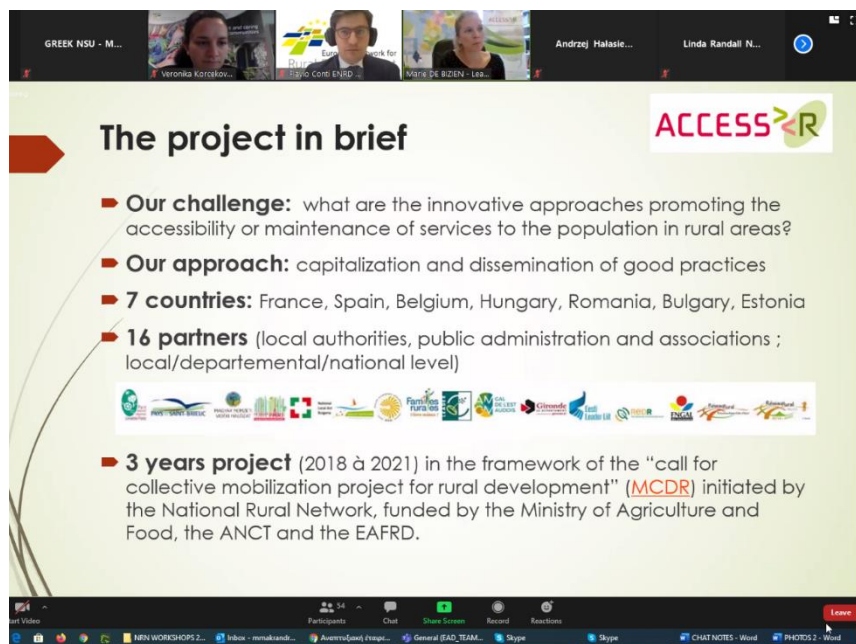
ευάλωτες ομάδες των αγροτικών περιοχών στην Ισπανία, συμπεριλαμβανομένων και θεμάτων ευρυζωνικότητας.

Τέλος παρουσιάσθηκαν οι εμπειρίες από

- την υλοποίηση του σχεδίου Interreg Baltic Sea Region των Σκανδιναβικών και Βαλτικών χωρών **«MAMBA – Mobility - Accessibility – Innovation» με θέμα «Βελτίωση της παροχής υπηρεσιών μέσω της αγροτικής κινητικότητας»**, με το οποίο βρέθηκαν έξυπνες λύσεις παροχής υπηρεσιών συνδυάζοντας τις τοπικές ιδιαιτερότητες, τις ανάγκες της κοινότητας, νομικούς περιορισμούς και το οικονομικό περιβάλλον, και

- του διακρατικού σχεδίου της Γαλλικής Ένωσης LEADER «ACCES'R – Προσβασιμότητα υπηρεσιών στον πληθυσμό στις αγροτικές περιοχές»

Συνημμένο: Ενημερωτικό Δελτίο του ENRD με θέμα «Πρόσβαση σε υπηρεσίες»

Αθήνα, 13 Ιουλίου 2020

Η συμμετέχουσα

Μαρία-Χριστίνα Μακρανδρέου